

Bomenstichting Den Haag

Jaarverslag over 2015

Activiteiten in 2015: het oprichtingsjaar

De Bomenstichting Den Haag is eind april 2015 opgericht. De Haagse bomenwerkgroep, die grotendeels bestond uit contactpersonen van de landelijke Bomenstichting, stond aan de wieg. De leden van die groep vonden dat de promotie en bescherming van de Haagse bomen extra aandacht en inzet verdiende. Dat kon het beste in de vorm van een afzonderlijke Haagse bomenstichting. Hiermee sloten wij ons aan in de groeiende rij van plaatselijke en regionale bomenstichtingen. Eerder dat jaar was de Haagse bomenwebsite (www.bomenstichtingdenhaag.nl) al het internet op gegaan.

De Stichting timmert met anderen aan de weg

Voor een doeltreffende boombescherming en - promotie is goed netwerken belangrijk. Het voornamelijk kleine bestuur van de stichting is voor een effectief optreden afhankelijk van samenwerking met gelijkgezinde andere organisaties. In het eerste jaar was er goede samenwerking met buurtorganisaties als De Groene Eland (actie voor behoud van bomen aan de Toussaintkade en de Veenkade), LaatdeLaandeLaan (behoud van bomen aan de Laan van Meerdervoort) en andere bewonersgroepen als Vijf voor Twaalf, uit de kring van Zorgvliet en Duinoord (red de populieren). Ook geven wij graag bekendheid aan de informatie die over dreigende bomenkap in Den Haag wordt geleverd door Nico Schouten, met zijn website www.laatmijstaan.nl. Daarnaast hadden we goed contact met de stichting SOS, die zich sterk maakt voor een mooie openbare ruimte in de stad.

Ook trokken wij samen op met de actiegroep die stedelijke hitte-eilanden wil laten afkoelen, met name door bevordering van het planten van klimaatbomen. De eerste Haagse klimaatboom is in het najaar van 2015 geplant - zie hierna bij Haagse politiek en stadsbestuur.

Er bleven goede contacten met de landelijke Bomenstichting. Af en toe werden door de Bomenstichting particulieren die zich op landelijk niveau hadden gemeld met vragen doorverwezen naar onze Haagse Bomenstichting. Zo konden wij een mevrouw helpen die zich bij de landelijke Bomenstichting had gemeld in verband met een hardnekkig dispuut over een 'illegale' vruchtboom in een Haagse volkstuincomplex.

Ook onze eigen website leverde nuttige contacten op met Haagse boomsympathisanten die bijvoorbeeld een bomenwandeling wilden opzetten ter gelegenheid van het jubileum van een Haagse wijk of naambordjes wilden laten plaatsen bij bomen langs een kade.

Wij bliezen een partijtje mee in het koor van collega-bomenstichtingen over zaken van meer dan lokaal belang, zoals:

- de dreigende grootschalige bomenkap langs provinciale wegen en

- het doorgronden van de wijzigingen van de moeilijk toegankelijke Boswet die per 1 januari 2015 van kracht werden.

Haagse politiek en stadsbestuur

Bij de diverse fracties in de Haagse gemeenteraad is wel geland dat er nu een afzonderlijke lokale stichting is die opkomt voor de Haagse bomen. Het is verheugend te kunnen melden dat er een duidelijk 'boombewustzijn' in de Raad is. Dit bleek niet alleen bij debatten en vragen over specifieke kwesties als de kap van en schade aan bomen bij de bouw van een parkeergarage onder het Tournooiveld, maar ook bij een algemeen onderwerp als de raadpleegbaarheid en inzichtelijkheid van (aanvragen voor) kapvergunningen. Op dit laatste terrein werd een 'voorwaardenscheppende' motie van Groen Links (voorbereid medio 2015) begin 2016 nagenoeg unaniem aanvaard in de Raad. Wij hadden aangedrongen op verbetering wat dit betreft, onder andere kwam dit op 23 mei ter sprake in een 'stamtafelgesprek' op Radio Discus waaraan Clara Visser deelnam.

Met het stadsbestuur bleven de lijnen wel open, ondanks soms flinke verschillen van inzicht over onderwerpen die hierna aan de orde komen. Het planten van een klimaatboom in het Jennyplantsoen op 4 december 2015 was een gezamenlijke actie van wethouders Wijsmuller en Revis alsmede vertegenwoordigers van de actiegroep Hitte-eilanden en de Bomenstichting Den Haag.

Achter de schermen

Het bestuur heeft zich op het interne vlak bezig gehouden met het maken van een aantal basisafspraken over de besluitvorming en het zoeken naar mensen die binnen of buiten het bestuur willen helpen bij het promoten en beschermen van de Haagse bomen. Ook werd een aanvraag voor de zogenaamde ANBI-status voorbereid.

Het bestuur bestond in het oprichtingsjaar uit de volgende personen:

Clara Visser, voorzitter, Peter van Leusden, penningmeester, Jan Spier, secretaris, en Arja Duijine, bestuurslid. Ook een vrijwilliger heeft zich regelmatig ingezet voor de bestuurswerkzaamheden.

Bomen op het Tournooiveld

Naast het verder op poten zetten van de nieuwe stichting hield het bestuur zich vooral bezig met concrete bescherming van de bomen op het Tournooiveld, in het centrum van de stad. Ten behoeve van de bouw van een parkeergarage zouden hier 5 fraaie kastanjes gekapt en 3 linden verplaatst worden. De Bomenstichting (toen nog de landelijke) had begin 2015 al bezwaar gemaakt tegen de vergunning voor het bouwproject als zodanig. Het bezwaar werd niet alleen ingediend ten behoeve van behoud van de kastanjes, maar ook omdat er op diverse wijzen schade dreigde voor andere (monumentale) bomen. Dit terwijl de wethouder weigerde het boombeschermingsplan dat naar zijn zeggen deel uitmaakte van de bouwplannen, openbaar te maken. Het vereiste beeldkwaliteitsplan – evenals het boombeschermingsplan opgevraagd via een WOB-verzoek – bleek er niet te zijn.

Het Tournooiveld maakt met inbegrip van de kastanjes en linden deel uit van een door de rijksoverheid aangewezen beschermd stadsgezicht. Ook diverse exemplaren van het geheel van monumentale bomen aan het Lange Voorhout zouden door de werkzaamheden schade kunnen oplopen, direct door werkzaamheden met zwaar en hoog materieel zelf en indirect door de wijziging van het peil en de stroming van grondwater.

Het bezwaar werd helaas door het gemeentebestuur als ongegrond aangemerkt. De 5 kastanjes zijn inmiddels geroid en de 3 linden verplaatst. Na aanvang van de bouwwerkzaamheden is inderdaad

bij een acacia zo grote schade aangericht dat de wethouder zich genoodzaakt zag de bouw tijdelijk stil te leggen. De Acacia moest worden gerooid.

Bij diverse debatten in de commissie van de gemeenteraad over de plannen en de uitvoering daarvan (de beschadiging) bleek gelukkig dat onze zorgen op politiek niveau breed werden gedeeld. Dit in navolging van diverse bezorgde en kritische reacties vanuit de Haagse bevolking. Het mocht echter niet baten: de bouw ging na enige tijd weer verder zonder dat het - volgens de wethouder wel echt bestaande - boombeschermingsplan ter discussie kon komen. Of en hoe het monumentale karakter van de bomen op het Tournooiveld nog terugkomt is nog maar de vraag. Immers voor grote bomen is geen plaats meer boven de parkeergarage.

Positief resultaat van aandringen van de Bomenstichting Den Haag is dat er voortdurend een boomdeskundige op de bouwplaats aanwezig moet zijn om de voortgang van de werkzaamheden in relatie tot de bomen in de gaten te houden. Het peil van het grondwater wordt gemonitord.

Bomen Laan van Meerdervoort gered

Positiever nieuws was er over de bomen langs de Laan van Meerdervoort tussen Savornin Lohmanplein en Azaleastraat. Er was inmiddels wel duidelijk geworden dat de zeer actieve bewonersgroep LaatdeLaandeLaan, gesteund door de Bomenstichting, succes had met haar verzet tegen kap van die bomen ten behoeve van de nodig geachte uitbreiding van het aantal parkeerplaatsen langs de Laan. In het coalitieakkoord na de gemeenteraadsverkiezingen van 2015 werd afgesproken dat naar een andere oplossing voor de uitbreiding van parkeerplaatsen voor bewoners van de Vruchtenbuurt zou worden gezocht. In de loop van 2015 bleek dat de zoektocht naar mogelijke extra parkeerplaatsen, door een 'denktank' van het stadsbestuur en bewonersgroepen, ging lukken. Er is uiteindelijk dan ook een nieuw besluit over de herprofilering van de Laan van Meerdervoort vastgesteld.

Populierenvervangingsplan

In november 2014 zag het gemeentelijke populierenvervangingsplan het licht. Dit plan zal, als het volledig wordt uitgevoerd, leiden tot een flinke kaalslag van vele Haagse wegbepantingen. De achtergrond van dit plan is dat oudere populieren nog wel eens takken (dreigen te) verliezen en daardoor gevaar kunnen opleveren. De Bomenstichting Den Haag onderschrijft dat dit gevaar met kracht moet worden bestreden. Maar met recht en reden kunnen vraagtekens gesteld worden bij de deugdelijkheid van de beoordelingsmethode, de fasering in de uitvoering en herplant en de tijdshorizon van de geplande enorme kapoperatie.

Pogingen van de zijde van de Stichting, samen met de actiegroep 'Vijf voor Twaalf', om hierover met het gemeentebestuur in gesprek te komen liepen op niets uit. De kwestie ging in de loop van het jaar steeds meer leiden tot publieke discussie, waarbij besturen van wijkorganisaties zich tezamen met de Bomenstichting Den Haag roerden. Voorzitter Clara Visser wees in oktober in een ingezonden artikel in weekblad Den Haag Centraal op de grote betekenis van bomen, net alleen in ecologisch opzicht, maar ook voor het dempen van schadelijke milieueffecten van gemotoriseerd verkeer en klimatologische veranderingen (opwarming en toenemende neerslag). Zij bepleitte een maatschappelijke kosten-batenanalyse van de kapoperatie. Er verschenen echter in het najaar van 2015 series gemeentelijke aanvragen om kapvergunningen voor rijen populieren.

Het bestuur van de stichting besloot een onafhankelijke boomdeskundige te vragen om een contraexpertise. Met in dank aanvaarde steun van enkele wijkcomité's kon op facebook een - geslaagde - crowdfundingactie tot ontplooiing worden gebracht ter dekking van de kosten van deze

'second opinion'. Over het uitgebrachte rapport is in december van gedachten gewisseld met gemeentelijke vertegenwoordigers, maar dit leidde niet tot enige opschorting of bijstelling van de plannen. Eind 2015 tekende zich af dat op grote schaal bezwarenprocedures zouden moeten worden gestart.

Toussaint- en Veenkade

Ook op een vierde front trok de Bomenstichting Den Haag op tegen kapplannen van de gemeente, ditmaal in verband met een project tot herstel van kademuren. Ook in dit geval gebeurde dit mede ter ondersteuning van een actievoerende buurtbewonersorganisatie, te weten De Groene Eland uit het Zeeheldenkwartier.

Plan Rond de grote Kerk

Voorzitter Clara Visser sprak in bij de Commissie Leefomgeving van de gemeenteraad over de groenaspecten van het plan Rond de grote Kerk. Er bleken – ondanks de juichtoon over de vergroening van het kerkplein – meer dan de helft van de 27 bomen te verdwijnen. Dankzij deze inspraak werd het plan herzien.